

Školní časopis

Školní rok 2022/2023 2. číslo

Základní škola a mateřská škola, Teplická 400, Krupka

Tak jsme tady s 2. číslem našeho školního časopisu. Protože tu máme prosinec, provedeme vás adventním časem, dozvíte se docela dost zajímavostí o vánočních tradicích, koledách, ozdobách a spoustu dalšího... Tak vstupte s námi do krásného předvánočního a vánočního času...

Copak je tedy ten advent?

- JSOU 4 ADVENTNÍ NEDĚLE: železná, bronzová, stříbrná, zlatá
- domy se zdobí jmelím, které přináší štěstí a požehnání celému domu
- ADVENTNÍ VĚNEC SE ZDOBÍ: adventními svíčkami, větvemi ze smrku, šiškami, makovicemi
- advent v roce 2022 trvá od 27. listopadu do 24. prosince

Adventní kalendář = jeho historie spadá až do roku 1851, byl ručně vyroben, úplně první kalendář byl spjatý s křesťanským adventem, šlo o umělecké dílo

Adventní věnec je v západních křesťanských církvích pomůcka k symbolickému odpočítávání čtyř týdnů adventu, doby příprav na Vánoce. Obvykle má podobu věnce z jehličnatých větví se čtyřmi svíčkami. Každou adventní neděli se zapaluje další svíčka. Svíček může být ale i více, v závislosti na zvyklostech a trendech. Svíce mohou být různě vysoké, různých barev, symetricky nebo asymetricky rozmístěné. Zdobené věnce bez svíček, které se někdy také nazývají adventní věnce, jsou používány k ozdobení vchodových dveří. Klasické adventní věnce se zavěšovaly na stuhách, od počátku 21. století je nahrazují věnce, které se kladou přímo na svátečně upravený stůl. Advent má v křesťanské symbolice zvláštní význam, zahajuje nový liturgický rok.

K. Holbičková, N. Slavíková

A je to tady, už se to blíží, někdo se bojí, někdo ne...

Svátek svatého Mikuláše

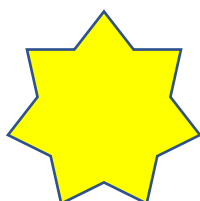
Mikuláše podle tradice doprovází éterický anděl, celý v bílém s bělostnými křídly, jako symbol dobra. Poslední postavou v trojici je čert, který děti straší svým hrozným vzhledem a je symbolem zla. Čert většinou nosí řetěz, kterým hrozně chrastí a pytel, aby si v něm mohl zlobivé děti odnést do pekla.

Mikuláš u nás

V Česku a na Slovensku je v dnešní době při tzv. mikulášské nadílce Mikuláš představován v biskupském oděvu s dlouhým bílým vousem a je doprovázen andělou a čerty. Tato skupinka obchází domácnosti a školy 5. prosince, v předvečer svátku sv. Mikuláše. Andělé s Mikulášem roznášejí dárky, čerti se starají o symbolické trestání a strašení zlobivých dětí.

Mikuláš ve světě

Také v Nizozemsku se jedná o tradici, která je určena především dětem. V Nizozemsku se Mikuláš označuje jako *Sinterklaas*, jeho kostým je obdobný jako v Česku a na Slovensku, ale místo andělů a čertů ho doprovází *Zwarte Piet* (Černý Petr). *Sinterklaas* vlastní červenou knihu, do které si zapisuje poznámky o hodných a zlobivých dětech. Černý Petr má jutový pytel, v němž mohou zlobivé děti skončit.

Anděl

Anděl se označuje v křesťanství za svatou a dokonalou bytost, obdařenou rozumem a vůlí, která je podřízena Bohu a slouží jako posel mezi lidmi. Anděl bývá zpravidla krásně oblečen v bílém, jako samo nebe.

Čert

Čert je pohádková bytost slovanské mytologie. Je to zlá bytost, která byla po příchodu křesťanství ztotožňována s ďáblem, jako vládcem pekla. Čert bývá zpravidla celý peklem ušmudlaný, má nenápadné růžky, skryté v kudrnatých vlasech, někdy pod kloboukem, dále ocas a kopyto. Peklo opouští, aby získal duše hříšníků.

Strašení dětí

Čert ví, proč s některými dětmi šijou všichni čerti. Stále je u nás dost časté děti čertem strašit. Opatrně ovšem se strašením! Děti nejsou malí dospělí a nedokáží přesně rozlišit mezi fantazií a realitou.

A. Ajdini, L. Bilohlávková

A teď pro ty, co se chtějí více bát....

Krampus

Krampus je alpské strašidlo, které se objevuje především okolo Adventu. V rakouském a jihoněmeckém folklóru odpovídá českému čertovi, průvodci sv. Mikuláše.

Je to starověká tradice, která vznikla v rakouských Alpách, odkud se postupně rozšířila do celého Rakouska a postupně i do okolních států.

Postava Krampuse se objevuje 5. prosince, obvykle v doprovodu sv. Mikuláše. Mikuláš děti odměňuje dárky, zatímco Krampus má za úkol potrestat zlobivé děti. Krampus zlobivé děti sní a kolem 22. prosince se přemění v normální lidskou bytost a nic si nepamatuje.

Svátek Krampusů je 5. prosince, ale po horských vesničkách a městech chodí většinou od listopadu až do ledna.

Je také pravidlem, že Krampus má kolem pasu kravský zvon. Kromě toho by měl mít také kravský ocas s vrbovým, popř. březovým proutím potřebným na šlehání. Zajímavostí je, že někteří krampusáci s sebou nosí i nuše, do kterých mohou dát nezbedné děti.

J. Dlouhý, F. Veselý

K adventnímu času neodmyslitelně patří ??? No přece sníhhhh ☺ a s ním stavění sněhuláků...

SNĚHULÁK

Sněhuláka asi není třeba zdlouhavě představovat. Je to figura představující lidskou postavu postavená ze sněhu (ze sněhu se staví i zvířata). Je tvořena zpravidla třemi různě velkými koulemi – největší koule je dole, nejmenší nahoře (představuje hlavu). Ruce sněhuláka jsou tvořeny malými koulemi. Sněhulák bývá „dozdoben“ mrkví místo nosu, uhlím či kamínky, které se promění v ústa, oči a knoflíky. Nechybí koště v ruce a hrnec/klobouk na hlavě. Další doplňky už jsou na fantazii stavitele.

Kdy se sněhulák objevil

Kdy přesně vznikla tradice stavění sněhuláků, není známo. První písemné zmínky pochází z 16. století. Každopádně v té době se zřejmě nejednalo o rozšířenou a oblíbenou činnost. Tou se stala až později – v 19. století. Sněhulák se zároveň stal neodmyslitelným symbolem zimního období.

Jak se sněhulák staví

K stavbě sněhuláka je třeba zejména vhodný sníh. Musí být mokrý, aby držel dobře dohromady.

Jak již bylo zmíněno, sněhulák je vytvořen ze tří různě velkých koulí. Začít je možné kteroukoliv z nich, nicméně nejpraktičtější je vytvořit je dle velikosti sestupně (nejdříve velkou, pak střední a nakonec nejmenší). Koule se naskládají na sebe, vytvoří se ze sněhu ruce a poté je ta správná chvíle na dotvoření sněhuláka. Fantazii se meze nekladou, a tak konečný vzhled je pouze na tvůrcích sněhuláka.

V posledních letech se objevil trend tvořit sněhuláka z jednoho kusu – tedy tvarovat jej z velké hromady sněhu.

Zajímavosti

Za největšího sněhuláka na světě je považována sněhová žena/sněhulačka Olympia, která byla postavena v únoru 2008 v americkém státě Maine. Sněhulačka měřila 37,21 metrů a na její stavbu bylo použito 5 890 tun sněhu. Ruce byly vytvořeny ze smrků o délce 9 metrů, nos měřil 2,5 metru.

N. Apjarová, A. Bustová

A pomalu se nám blíží...Vánoce:)

Jak vznikly Vánoce

Doba rozšíření Vánoc není jistá, stejně jako důvod vzniku křesťanských oslav narození Spasitele v období, kdy jiné náboženské skupiny a pohané slavili Saturnálie a zimní slunovrat. Je uváděno, že základ koncepce oslav narození Krista byl založen ranými křesťany v druhém století.

První zmínky o křesťanském slavení Vánoc pocházejí z 2. století, pevné datum 25. prosince je doloženo ze 4. století z Říma.

Původ slova Vánoce je podle historických pramenů v staroněmeckém výrazu „*Den wihem Nachten*“, který ve volném překladu znamená posvátné noci nebo svaté noci. Pojmenování Vánoc tedy vzniklo v dávné době před křesťanstvím a označovaly se tak dny a noci, spojené se slunovratem.

J. Dlouhý, F. Veselý

Tradice Vánočního stromečku

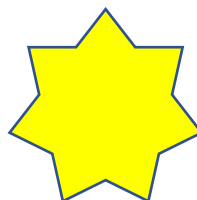
Mnozí lidé si spojí pojem Vánoční stromeček se stromem, který stojí rovně, jako rostoucí strom a je ozdoben všelijakými ozdobami a světly. Avšak z počátku nebyl stromeček, jaký ho známe dnes.

Možná vás napadne, že se jedná o křesťanskou tradici, což by mělo logiku. Nicméně kořeny tohoto zvyku spadají až do dob starověkého Egypta. Jakmile se začal ve starověkém Egyptě blížit zimní slunovrat, místní obyvatelé vyzdobili na oslavu své chrámy a obydlí zelenými stromky a věnci. Protože byly rostliny zelené, reprezentovaly věčný život, mír a bohatství, což bylo v období zimy nesmírně důležité. V tuto dobu byl totiž bůh slunce Ré slabý a nemocný. Po slunovratu začínal sluneční bůh zase nabírat na síle. Zelené stromky a věnce tak symbolizují triumf života nad smrtí.

Egyptané ovšem nebyli jediní, kteří si dali do domu živou rostlinu. Ve Skandinávii Vikingové věřili, že zelené stromky představují výjimečné dary od Baldera, jejich boha světla a míru. O druidech, starodávných keltských kněžích, se zase tradovalo, že si začali přinášet zelené stromky do svých obydlí zhruba kolem 8. století. Předtím druidové uctívali coby svou modlu duby.

Nicméně anglický benediktinský mnich svatý Bonifác, muž, který zasvětil svůj život tomu, aby se stal misionářem mezi pohany, nabídl druidům za symbol Svaté trojice jedlovou větvíčku rozvětvenou na tři části, která měla nahradit jejich milované duby. Druidové poté začali používat jehličnany na výzdoby svých chrámů a obydlí. Oslavovali tím život bez přítomnosti smrti. Na okna a dveře také zavěsili jmelí, aby odvrátili zlé duchy nemocí.

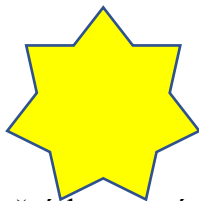
Vánoční stromky a křesťanství

Přestože je německý teolog a kněz Martin Luther, který žil v 16. století, známý tím, že byl velkým reformátorem a zakladatelem protestantismu, tvrdí se o něm, že tradici vánočního stromku přinesl do Německa právě on. Zároveň ji představil křesťanství takovým způsobem, jak ho známe dodnes.

Podle History.com stavěli venku němečtí křesťané pyramidy ze dřeva a zdobili je větvičkami jehličnanů a svíčkami, aby tím vzdali hold narození Ježíše. Všechno krásně svítlo a zářilo, bylo to naprosto magické. A právě Martin Luther se rozhodl, že tuto nádhernou atmosféru zprostředkuje své rodině tak, že dá stromek rostoucí venku dovnitř a ozdobí ho svíčkami.

U nás se první vánoční stromek objevil mnohem dříve, konkrétně v pražské vile ředitele Stavovského divadla Jana K. Liebicha roku 1812. Do českých rodin se však tento zvyk dostal teprve o několik desetiletí později, stromky se prodávaly zcela běžně a lidé je nazývali Kristovým strůmkem. Ale zpočátku si je mohli dovolit jen ti zámožnější. Se stromkem souvisejí také vánoční ozdoby. Ty zaplavily nejen Británii, ale také Německo a USA. Na počátku 20. století měli Američané vánoční stromky vysoké od podlahy až po strop a nazdobili je vším, co měli doma po ruce. Tedy ořechy, marcipánovým sušenkami, jablíčky, svíčkami a řetězy z kukuřic.

T. Nováková

Zdobení vánočního stromečku

Na vánočních stromcích v domácnostech se pamlsky začaly častěji objevovat kolem poloviny 19. století a původně sloužily nejen jako ozdoby, ale skutečně také jako dárky pro děti, které si je ze stromku po vánočních svátcích sundávaly. Během času začalo dárků přibývat a místo na stromek se začaly dávat pod něj, ukryté ve slavnostním balení. Dárky obložený stromeček se tak stal zosobněním Štědrého večera.

Ovocné a jiné pochoutky (zejména jablka a ořechy coby symbol hojnosti a plodnosti, ale také už zmíněné sušené švestky a dále třeba hrušky nebo jeřabiny a šípky navlékané do řetízků) pomáhaly udržovat vánoční atmosféru přes celé vánoční svátky i uvítání nového roku - děti si je většinou směly otrhat až na Tři krále. V chudých rodinách se cukroví schovávalo, aby mohlo posloužit jako ozdoba i příští rok.

Jak se vánoční strom v rodinách zabydloval, přibývaly na něm postupně další a další rukodělně vytvořené ozdoby – vedle křížal, ořechů, jablek a cukrovinek se tak na stromcích začaly objevovat i papírové řetězy slepované škrobem, ozdoby ze slámy, brambor a z jiných přírodních materiálů.

Ořechy se začaly brzy zlatit nebo pokrývat stříbrnou fólií, což předurčilo vzhled vánočních stromků až do dnešních dnů - zlaté a stříbrné zářící drobnosti jsou v Evropě dodnes jejich dominantním prvkem.

Další tradiční součástí vánočního stromku byly svíčky, které symbolizovaly věčné světlo z Betléma. Na stromek se zprvu jen nalepovaly nebo přivazovaly nití či zapichovaly zesponu na větev špendlíkem.

S rozvojem průmyslové výroby a s rostoucí poptávkou po pestřejší vánoční výzdobě začaly ve druhé polovině 19. století na vánočních stromcích přibývat průmyslově vyráběné produkty (okrasy z lisované vaty a papírmaše napodobující plody, krápníky a rozmanité figurky (od počátku byly populární sněhuláci a panenky).

Nejrůznější ozdoby se vyráběly také z tzv. drážďanské lepenky (kartonu natřeného stříbrenkou), která na pohled připomínala drahý kov a dala se plasticky tvarovat. Díky tomu z ní vznikaly realistické figurky ptáků, zvířat, tanečnic, andělů, hudebních nástrojů a podobně.

Dalším populárním materiálem 19. století byl tzv. leonský drát z mosazi, hliníku nebo pozinkované mědi, který sloužil jako dekor - ozdoby se jím oplétaly a krášlily.

Někdejší postříbřený papír nahradily již zmíněné lamety, tedy girlandy tenkých proužků staniolu, rozhazované do větví stromku jako "andělské vlasy".

Značné oblibě se těšily také papírové tištěné vystřihovací obrázky andělíčků a děťátek, které se daly koupit v celých aršících a před zavěšením na stromeček se většinou podlepovaly kartonem.

Foukané sklo nastoupilo v roce 1848. Skleněné ozdoby, bez kterých si dnes vánoční stromeček nedokážeme představit, jsou ze všech výše zmíněných možná vůbec nejmladší, jejich vznik spadá přibližně do 60. let 19. století.

Nejstarší jsou zřejmě ozdoby ze skleněných vinutých perlí, často ve tvaru figurek a zvířátek, voskových perlí (skleněných perlí plněných voskem, uvnitř postříbřených a na povrchu zdobených studenou malbou), mačkaného skla (tzv. ruční mačkání skla je jednou z nejlevnějších a nejrychlejších technologií pro výrobu skleněné bižuterie, již se v 19. století živily stovky dělníků) a z foukaných perlí (koráلكové ozdoby).

Obliba dodnes populárních koulí a dalších ozdob z foukaného skla se rozšířila v evropském měšťanském prostředí v 70. letech 19. století. "Tento druh dekoru má původ v městečku Lauscha v Duryňsku (první sklárny tu byly zakládány už se sklonkem 16. století) v prostředí foukačů skleněných perlí. První tamější vánoční koule se datují do roku 1848.

Počátkem 30. let minulého století se začala i v Česku rozvíjet tradice ručně vyráběných foukaných skleněných ozdob, inspirovaná duryňským městečkem. Velkou zásluhu na tom měl tehdejší Sklářský ústav v Hradci Králové, který v roce 1931 založil Sklářské družstvo na výrobu vánočních ozdob. Toto družstvo navazovalo na starší sklářskou produkci z Jablonecka a Podkrkonoší a podporovalo výrobu foukaných ozdob ve Východních Čechách v Hořicích, Poniklé a jinde.

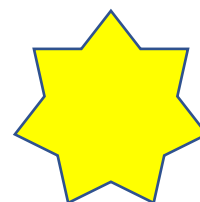
N. Tesařová, M. Černý

Dodržujte nějaké tradice? Tady vám dáme několik tipů?

Vánoční tradice

Kromě tradičního hodování a sledování pohádek se v mnoha českých domácnostech stále udržují vánoční zvyky našich předků. Vánoce byly vždy považovány za období rozjímání o minulosti i budoucnosti. Proto se velké množství tradic zaměřuje na předpovídání událostí následujícího roku.

1. Lití olova

Jednou z vánočních tradic je i lití rozžhaveného tekutého olova do nádoby s vodou ze vzniklého odlitku se potom věští dotyčným budoucnost.

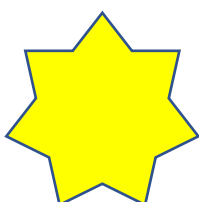
2. Krájení jablka

Po štědrovečerní večeři krájíme jablko. Vezmeme jablko a napříč ho rozkrojíme, pokud je uvnitř hvězdička, tak budeme v příštím roce zdraví a šťastní, ale jestli je červ či kříž tak to značí nemoc či smrt.

3. Kapřít šupiny

Na štědrý den se při večeři dávají pod talíř rybí šupiny, ty by měly přinést peníze a hojnost. Také se měla šupina nosit v peněžence pro dostatek peněz v příštím roce

4. Pouštění malých lodiček ze skořápek vlašských ořechů na vodu se zapálenou svíčkou

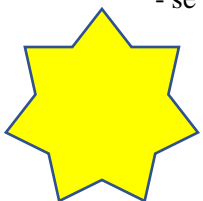
Aby věštění opravdu fungovalo, musí si každý svoji lodičku připravit sám. Nejedná se o nic složitého, potřebujete pouze vydlabanou půlku skořápky vlašského ořechu a malou svíčku (ne větší než 4 cm). Svíčku zapalte a odkápněte vosk na dno skořápky. Poté ji posad'te dovnitř a je hotovo.

Lodičky byste měli pouštět v nádobě naplněné vodou těsně pod okraj. Její velikost zvolte s ohledem na počet členů vaší domácnosti. Někdy stačí pouze menší mísa, jindy je lepší napustit umyvadlo či vanu.

Pokud lodička:

- zůstala u břehu- v příštím roce žádné změny, vše zůstane při starém
 - se hned potopí- jakákoliv snaha zlepšit svou situaci bude marná
 - se při plavbě dotýká jiné lodičky- láska a přátelství
- utvoří kruh s ostatními - bezproblémové soužití, vzájemná úcta, přátelství a tolerance
- se ocitne uprostřed ostatních - majitel lodičky potřebuje ochranu a pomoc, je zranitelný a citlivý
- se ocitne mimo kruh - majitel v nadcházejícím roce rodinu opustí
- se točí v kruhu - nerozhodnost, nevíte co od života chcete
- se zhasnutou svíčkou - neupřímnost, komplikovaný citový vztah
- sama dopluje k druhému břehu - získáte, po čem toužíte

J. Chot

A co třeba koledy?

V období kolem Vánoc slyšíme v současné době koledy na každém kroku. Hrají je i obchodní domy, znějí v rádiích, zpívají je sbory na koncertech v kostelech apod. Jsou symbolem pohodových vánočních svátků a často je zpívá celá rodina u vánočního stromčeka na Štědrý den.

Kde se koledy vzaly? Samotné slovo koleda původně označovalo píseň s náboženskou tematikou, kterou děti zpívaly během několika svátků (Vánoce, Tři králové, den sv. Řehoře, Velikonoce), když obcházely domy a koledovaly si výslužku. Koleda je původně z latinského slova calendae neboli první den v měsíci. Pohanští Slované tímto slovem označovali slavnosti spojené se zimním slunovratem. Autorem první koledy je dle legendy František z Assisi, takže tradice koled sahá až do 13. století

Nejznámější vánoční koledy a vánoční písně

Narodil se Kristus Pán- tato píseň pochází až z 15. století z doby Jana Husa

Chtíc aby spal- barokní píseň, kterou složil Adam Václav Michna z Otradovic

Štědrý večer nastal- lidová koleda, u které neznáme autora

Půjdem spolu do Betléma - má kořeny v lidové kultuře, o jejím původu a době vzniku se moc neví

Jak jsi krásné, neviňátko- něžná lidová koleda popisuje, jak lidé přicházejí k novorozenému - Ježíškovi, klaní se mu a dávají mu dárky.

Pásli ovce valaši - Valaši se říkávalo pastýřům. Slavný vánoční příběh vypráví, jak se nedaleko Betléma zjevil ovčákům anděl a oznámil jim, že se právě narodil Spasitel. Pasáči pak za Ježíškem běželi, aby se na vlastní oči přesvědčili a pozdravili ho. A právě o tom neznámí autoři složili tuto veselou písničku.

Vánoce, Vánoce přicházejí – Je z roku 1962 a stvořili ji dva legendární hitmakeři: hudbu složil Jaromír Vomáčka a text napsal Zdeněk Borovec

Tichá noc - originál celosvětově proslulé vánoční písně se jmenuje Stille Nacht. Poprvé zazněla roku 1818 v Rakousku, německá slova napsal Joseph Mohr a hudbu složil Franz Xaver Gruber.

R. Žižka

A jak slaví Vánoce ve světě?

Vánoce v Japonsku

Vánoce v Japonsku jsou celkově neobvyklé k našim normám o kapru, Ježíšku a cukroví.

V Japonsku, asijském ostrovním státu, nosí dárky „Santa-san“, jde o Santu, jakého známe z Ameriky, ale v Japonsku se přidává za určitá jména „san“, což by se dalo vysvětlit jakožto ekvivalent „Pan“.

Vánoce jsou tam více chápány jako náš Valentýn, páry si dávají dárky o Vánocích a je neobvyklé dávat dárky někomu jinému. Japonci čekají až na Oseibo, tradici, kde se dárky podávají až

v období Nového roku.

Teď na nejbizárnější tradici, kterou nejspíše na světě najdete, Japonská vánoční večeře. V Japonsku se tradičně na Vánoce nejlí kapr nebo kachna, které si občas na vánoční večeři představíte, ale podává se tam KFC. Na Vánoce si totiž můžete u KFC objednat celé sady toho, co bude potřeba, jídlo, víno nebo dokonce i dorty. Toto vše je díky prvnímu japonskému manažerovi KFC, ten se rozhodl, že založí v 70. letech první vánoční tradici v Japonsku, začal propagovat „Kentucky na Vánoce“. Můžeme jen uznat, že byl tímto efektivní a nyní celé generace uznávají toto jako klasickou tradici.

T. Nováková

Španělsko

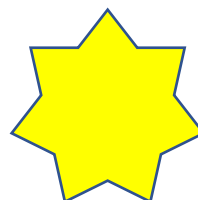

Španělé slaví Vánoce opravdu ve velkém. Jde o katolickou zemi, takže je zde dodržováno velké množství různých zvyků. 24. prosince se podává pozdní večeře s nejrůznějšími pokrmy, které se liší dle regionů. Jde např. o ovčí a kozí speciality, pečeného krocana, ryby či mořské plody a samozřejmě sladkosti (dorty, kandované ovoce, sladké pečivo). Po večeři (někde však až 25. prosince) se rozdávají vánoční dárky. Zajímavé je, že v jednotlivých regionech naděluje dárky někdo jiný. Např. v Katalánsku je to Tió de Nadal neboli Caga Tió - poleno, na které se začátkem prosince namaluje obličej a nasadí čepice. Až do Vánoc ho děti krmí a starají se o něj - pokud to dělají svědomitě a poleno je dobře živěné,

"vykáká" jim mnoho dárků. Po dárkách následuje návštěva půlnoční mše. Tím však oslavy Vánoc ve Španělsku nekončí. Lidé chodí až do rána ulicemi, radují se, hrají na různé hudební nástroje a zpívají. Na Tři krále se navíc rozdávají další dárky.

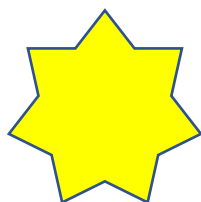
Francie

Stejně jako u nás naděluje dárky Ježíšek, ve Francii je to Père Noël neboli Otec Vánoc. 24. prosince před večeří nachystají francouzské děti svoje vyčištěné boty ke krbu, aby jim je Père Noël naplnil dárky. Může je také přivázat stužkou na vánoční stromek. Mezi tradiční francouzské vánoční pokrmy patří pečený krocán s kaštanovou nádivkou či lanýžovou pastou, ústřice, husí játra a dezert v podobě vánočního polena. Někde se servírují také oblíbení šneci či žabí stehýnka. 25. prosinec probíhá ve Francii ve znamení dobrých skutků - dobrosrdeční Francouzi hostí bezdomovce, sirotky nebo chudé. Nedílnou součástí francouzské vánoční výzdoby jsou podobně jako u nás betlémy.

Německo

Oslavy Vánoc probíhají v Německu podobně jako u nás. Začínají již první adventní neděli, kdy německé domácnosti ozdobí adventní věnce se svíčkami. Slaví se zde také sv. Mikuláš, který dětem nadělí drobné dárečky, pokud byly hodné, v opačném případě je obdaruje uhlím. Nedílnou součástí Vánoc je ozdobený vánoční stromeček, který se v německých domácnostech objevuje již od středověku. Na Štědrý den nosí dárky tzv. Weihnachtsmann se zrzavými vlasy a vousy a zpívají se vánoční koledy (např. O Tannenbaum či Stille Nacht). K Vánocům v Německu neodmyslitelně patří také vánoční trhy s pestrou nabídkou dárků a vánočních laskomin.

Velká Británie

Anglické Vánoce se v mnohém podobají těm americkým. Dárky nosí Father Christmas neboli Otec Vánoc v noci z 24. na 25. prosince a naděluje je dětem do připravených červených punčoch či povlaků na polštář. Dárky se rozbalují 25. prosince ráno. Tradičním anglickým vánočním pokrmem je krocán s ořechovou nádivkou a vánoční pudink. Na přípravě vánočního pudingu se obvykle podílí celá rodina, ukrývají se v něm mince nebo drobné předměty, které přinesou štěstí tomu, kdo je v pudingu při konzumaci najde. K anglickým Vánocům patří ozdobené vánoční stromky a mše v kostelech, v nichž jsou zapáleny tisíce svíček.

Itálie

Nejdůležitějším okamžikem italských Vánoc jako silně katolické země je papežovo požehnání Urbi et orbi, které probíhá na Boží hod. V tento den, 25. prosince, se připravuje slavnostní tabule obsahující obvykle pečené jehně, kuře nebo krocana. Tradiční vánoční sladkostí je v Itálii tzv. panettone - sladký chléb. 24. prosinec tráví Italové návštěvami rodiny a přátel a rozdáváním drobných dárků. Opravdová nadílka dárků přichází však až 6. ledna, kdy komínem přiletí čarodějnice Befana a hodným dětem rozdá dárečky, zatímco těm zlobivým uhlí. Nedílnou součástí italských Vánoc je betlém, který lidem přibližuje příběh o zrození Ježíše. Betlém v době Vánoc zdobí téměř každou italskou domácnost.

Spojené státy Americké

Ve Spojených státech se na Vánoce sejdou rodina u společné večeře, která obvykle sestává z nadívané krůty, bramborové kaše, vařené kukuřice, sladkých brambor a brusinkového kompotu. Poté následuje návštěva půlnoční mše. Před spaním nachystají americké děti pro Santa Clause sušenky a sklenici mléka. Nejdůležitějším dnem celých Vánoc je poté 25. prosinec, který začíná rozbalováním dárků, jež Santa Claus přivezl v noci na saních se sobím spřežením. Dárky vyrábějí Santovi pomocníci skřítki. Zbytek dne probíhá ve znamení návštěv příbuzných a známých. Pro Vánoce v USA je typická velkolepá vánoční výzdoba. Zdobí se nejenom vánoční stromky, ale také celé domy a zahrady, aby je Santa nepřehlédl při nadělování dárků.

Japonsko

Štědrý den v Japonsku patří zamilovaným párům, které spolu chodí na romantické procházky a vyměňují si mezi sebou dárky. Oblíbené jsou návštěvy nákupních center, které jsou v Japonsku v tento den otevřeny a nabízejí svým návštěvníkům úchvatnou podívanou, jelikož je všude vyvěšena vánoční výzdoba, nechybí ani obří vánoční stromy a obchody nabízejí speciální vánoční slevy na takřka veškeré nabízené zboží. Populární jsou také vystoupení pěveckých sborů.

E. Galíková

[Konec roku se blíží...máme tady](#)

Silvestr

Jedná se o svátek, který se koná vždy na konci roku 31. prosince. Ačkoliv se nejedná o státem uznaný svátek, tak se slaví po celé České republice. Tento svátek se nazývá podle svatého Silvestra I. jehož svátek se slaví v ten

samý den podle katolické církve. Většinou se slaví na večírcích nebo v restauracích popř. v klubech, v ulicích či náměstích. V této době se konzumuje hodně alkoholu a odpočítává se čas do konce roku.

Nový rok se často přivítá přípitkem šampaňským vínem nebo sektem.

S odbitím 12. hodiny se začíná zapalovat všechna zábavní pyrotechnika. Často v těchto dobách bývají lidé spolu s příbuznými. V televizích se vysílají komedie a všemožné silvestrovské speciály. Silvestr se neslaví nejen v České

Republice, ale po celém světě. K silvestrovským pokrmům patří například chlebíčky, jednohubky, obložené mísy, šunkové závity a různé druhy zeleninových salátů. Lidé si také můžou vzít takzvané novoroční předsevzetí, což je slib do nového roku. Silvestr je svátek oslav a radosti a reprezentuje konec jedné éry a začátek druhé.

Co si zkrátit čas upečením nějakých těch dobrot?

Tyčinky z listového těsta plněné špenátem

Suroviny : 1 balení listového těsta

1 balení špenátu

3 stroužky česneku

1-2 balení mascarpone

podle chuti dáme sůl a strouhaný sýr

1 žloutek k potřetí

Postup přípravy : 1) Listové těsto rozválíme na tenký plát, vykrojíme kruh, který potřebe náplní - špenát spaříme, přidáme prolisovaný česnek, mascarpone, ochutíme solí podle chuti. Na náplň nastrouháme sýr.

2) Nakrájíme tyčinky tak, abychom nepřekrojili spoj uprostřed. Každý překrojený kousek přetočíme.

3) Pečeme v předem vyhřáté troubě při teplotě 180 stupňů dozlatova, asi 15 - 20 minut. Před pečením potřebe rozšlehaným žloutkem.

D.D. a K.U.

Recept na perníčky

Suroviny

Těsto : 400 g hladké mouky

140 g cukru moučka

50 g másla

2 vejce

2 lžice medu

1 lžička jedlé sody

1 lžička perníkového koření

1 žloutek na potřetí po upečení + bílková poleva na ozdobení

Postup

- 1) Smícháme všechny suché přísady v míse, přidáme ostatní ingredience a ručně zpracujeme na měkké těsto.
- 2) Hotové těsto je měkké a poddajné, asi jako pružná plastelína. Zabalíme ho do mikroténové folie a necháme přes noc odležet v lednici.
- 3) Troubu předehřejeme na 160 C a plechy vyložíme pečícím papírem. V misce rozmícháme vidličkou žloutek s jednou lžící vody. Odležené těsto vyválíme a vykrájíme tvary.
- 4) Pečeme 8-10 minut a ihned po vytažení potíráme rozšlehaným žloutkem, perníčky necháme chvíli vychladnout a pak zdobíme.

K.U a D.D.

Ptáte se, co nás v prosinci čeká? Stále probíhá sbírka na kočičí útulek Fousek a 17.12. nás čeká Vánoční besídka školní družiny (bude probíhat sbírka na UNICEF, můžete zde zakoupit něco dobrého na zub, na zahřátí a také nějaký dáreček).

